

Kamer der Volksvertegenwoordigers		Chambre des Représentants	
BUITENGEWONE ZITTING VAN 1939.	N° 176		SESSION EXTRAORDINAIRE DE 1939.
N° 169 : WETSONTWERP.	VERGADERING van 28 Juni 1939	SÉANCE du 28 Juin 1939	PROJET DE LOI : N° 169.

ONTWERP VAN WET

tot vrijwaring van de rechten der onder de wapens
wederopgeroepen burgers.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE ⁽¹⁾,
UITGEBRACHT DOOR DEN HEER **DE SCHRYVER**.

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

Uw Commissie heeft het regeeringsontwerp (*Stuk* n° 169), ingediend op 23 Juni en strekkende tot de vrijwaring van de rechten der onder de wapens weder opgeroepen burgers, aan een dringend onderzoek onderworpen.

Dit noodgedwongen snel onderzoek heeft geleid tot een in beginsel gunstige stemming, omtrent het oogmerk zelf van het ontwerp. Het is inderdaad noodig een doeltreffende bescherming te verleenen aan diegenen onzer medeburgers welke, wegens den internationalen toestand of anderszins, gevolg moeten geven aan uitzonderlijke oproepingen.

Doch, terwijl het ontwerp van de Regeering er toe strekt, in algemeen en zelfs overvloedigen zin, een wettelijke regeling te voorzien, wat den weerslag betreft van hetzij welke terugroeping op de contracten van huur van arbeid, terwijl het aan den Koning de noodige machten verleent ten einde, tot elk teruggeroepen of slechts eenvoudig onder de wapens opgeroepen burger, sommige bijzondere beschermingsmaatregelen uit te breiden, en het, ten slotte, een terugwerkende kracht wil geven aan sommige dezer bepalingen, is Uw Commissie, daarentegen, van oordeel de draagwijdte van het ontwerp derwijze te beperken, dat het slechts aan onmiddellijke noodwendigheden beantwoordt.

Wilde men buiten het kader van die noodwendigheden gaan, dan zou men zich moeten overleveren aan een langdurigen en nauwgezeten arbeid, wat niet mogelijk is, op het einde van de parlementaire zitting.

⁽¹⁾ Samenstelling van de Commissie : de heer Mundeeler, voorzitter; de heeren Carton de Wiart, Delwaide, De Schryver, De Winde, du Bus de Warnaffe, Huart, Kluyskens, Koelman, Maes. — Blume-Grégoire (Mevr.), Bohy, Brunet, Collard, Gruselin, Hossey, Soudan. — Delaveleye, Devèze (M.), Van Glabbeke. — Romsée. — Lahaut.

PROJET DE LOI

tendant à sauvegarder les droits des citoyens
rappelés sous les armes.

RAPPORT

FAIT, AU NOM DE LA COMMISSION DE LA JUSTICE ⁽¹⁾,
PAR M. **DE SCHRYVER**.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre Commission a été priée d'examiner d'urgence le projet gouvernemental (*Document* 169), déposé le 23 juin, tendant à sauvegarder les droits des citoyens rappelés sous les armes.

Cet examen, forcément hâtif, a conduit à un vote de principe favorable quant à l'objet même du projet: il importe, en effet, d'assurer une protection efficace à ceux de nos concitoyens qui, en raison de la situation internationale ou pour d'autres motifs, sont soumis à des rappels exceptionnels.

Mais tandis que le projet du Gouvernement entend légiférer, d'une façon générale et même surabondante, quand à l'incidence de tout rappel quelconque sur les contrats de louage de travail; tandis qu'il accorde au Roi les pouvoirs nécessaires pour étendre à tout citoyen rappelé ou même simplement appelé sous les armes certaines mesures spéciales de protection et, qu'enfin, il veut assurer un effet rétroactif à certaines de ses dispositions, votre Commission estime, au contraire, devoir vous proposer de limiter la portée du projet, de façon à le faire répondre aux seules nécessités immédiates.

Sortir du cadre de celles-ci supposerait un long et minutieux travail que la fin de la session parlementaire rend impossible.

⁽¹⁾ Composition de la Commission : M. Mundeeler, président; MM. Carton de Wiart, Delwaide, De Schryver, De Winde, du Bus de Warnaffe, Huart, Kluyskens, Koelman, Maes. — Blume-Grégoire (Mme), Bohy, Brunet, Collard, Gruselin, Hossey, Soudan. — Delaveleye, Devèze (M.), Van Glabbeke. — Romsée. — Lahaut.

Uw Commissie liet zich leiden door de bezorgdheid, slechts de wederoproeping in aanmerking te nemen, welke geschieden in omstandigheden die door de betrokkenen niet kunnen worden voorzien (dit was, bij voorbeeld, het geval in de maanden September 1938 en April 1939); anderzijds, wilde de Commissie, op praktische wijze, een werkelijke bescherming inrichten ten voordeele van de militairen die uitzonderlijk, op het oogenblik van de bekendmaking der wet of van dien datum af, mochten teruggeroepen worden.

Na de aldus gedane uiteenzettingen van het doel van het ontwerp, willen wij, van naderbij, zijn toepassingsgebied en de draagwijdte der verschillende artikelen onderzoeken.

I.

Algemeene opmerking.

Door den tekst worden slechts de in *bijzondere omstandigheden wederopgeroepen* militairen beschermd.

De verschillende artikelen van het ontwerp beoogen slechts een enkele en zelfde reeks burgers, te weten : zij die, op het oogenblik van de bekendmaking der wet of daarna, werkelijk, in bijzondere omstandigheden worden « wederopgeroepen » :

a) De *bijzondere omstandigheden* zijn deze voorzien *expressis verbis* bij artikel 53 der samengevoegde wetten op de milicie, namelijk het geval waarin de Regeering het met onbepaald verlof zenden van miliciens schorst of wijzigt, alsook dit waarin zij, geheel of gedeeltelijk, het door haar noodig geacht getal klassen tijdelijk terugroept onder de wapens;

b) Door *wederopgeroepen* dienen verstaan de in bijzondere omstandigheden teruggeroepen militairen van elken graad, en die zich *werkelijk* onder de wapens bevinden, hetzij *teruggeroepen* als miliciens of in andere hoedanigheid, of als reserveofficieren.

Gansch het ontwerp strekt er toe slechts de burgers te beschermen, die plotseling aan hun bezigheden in het burgerlijk leven worden onttrokken door terugroeping die door hen niet konden worden voorzien.

Worden dus, onder meer, uitgesloten : de eigenlijke militaire dienst; de dienstverleeningen van beroepsmilitairen, de jaarlijksche monsterring; de allerhande terugroeping die normaal kunnen worden beschouwd als deelmakend van de verplichtingen verbonden aan de hoedanigheid van milicien, vrijwilliger of reserveofficier. Insgelijks worden uitgesloten de verdaagde of vervroegde normale terugroeping, plaats hebbend op een ander tijdstip dan aanvankelijk was voorzien.

De wederopgeroepene zal het bewijs moeten aanvoeren van den duur zijner terugroeping : in dit opzicht, moet hij de door de militaire overheid afgeleverde getuigschriften voorleggen.

Votre Commission a été guidée par la préoccupation de n'envisager que les rappels effectués dans des circonstances qui ne peuvent être prévues par les intéressés (ainsi le furent, par exemple, ceux du mois de septembre 1938 et d'avril 1939); d'autre part, votre Commission a eu le souci d'organiser d'une façon pratique, la protection réelle dont seront entourés les militaires rappelés à titre exceptionnel au moment ou à partir de la publication de la loi.

Le but du projet étant ainsi exposé, examinons de plus près son champ d'application et la portée des différents articles.

I.

Observation générale.

Le texte ne protège que les militaires *rappelés*, dans des *circonstances spéciales*.

Les divers articles du projet ne visent qu'une seule et même catégorie de citoyens : ceux qui, au moment de la publication de la loi ou postérieurement à celle-ci, seront effectivement « rappelés » dans des circonstances spéciales :

a) Les *circonstances spéciales* prévues ici sont celles qui sont visées *expressis verbis* à l'article 53 des lois coordonnées sur la milice, c'est-à-dire le cas où le Gouvernement suspend ou modifie l'envoi de miliciens en congé illimité ainsi que celui où il rappelle temporairement sous les armes, en tout ou en partie, tel nombre de classes qu'il juge nécessaire.

b) Par *rappelés* il faut entendre les militaires de tous grades rappelés dans ces circonstances spéciales et qui sont *effectivement* sous les drapeaux, qu'ils soient *rappelés* comme miliciens ou à un autre titre ou comme officiers de réserve.

Toute l'économie du projet ne vise à protéger que des citoyens arrachés brusquement à leurs occupations dans la vie civile, par des rappels qui ne pouvaient être prévus par eux.

Sont donc, entre autres, exclus : le service militaire proprement dit; les prestations de tout militaire de carrière; les revues annuelles; les rappels de toute sorte qui peuvent être considérés comme normaux eu égard aux obligations propres des miliciens, volontaires ou officiers de réserve; sont exclus également les rappels normaux différés ou avancés, ayant lieu à une autre époque que celle qui avait été primitivement envisagée.

Le rappelé aura la charge de la preuve de la durée de son rappel : il aura à produire, à cet égard, les attestations délivrées par l'autorité militaire.

II.

**Kort commentaar van de artikelen in den tekst
zoals door de Commissie voorgesteld.****Eerste artikel.**

Dit artikel is van toepassing op al degenen die, door een contract van huur van arbeid, gehouden zijn; de beteekenis van deze uitdrukking is in het regeeringsontwerp duidelijk bepaald.

Het ontwerp slaat dus op: de dienstverhuring, de arbeidsovereenkomst, de bedieningsovereenkomst, de arbeidsovereenkomst wegens scheepsdienst, enz.

Wat betreft de bedieningsovereenkomst, is de bepaling van het eerste artikel werkelijk overbodig, daar de Wetgever in de artikelen 7 en 29 van de wet van 7 Augustus 1922, bepaalt heeft, dat de uitvoering van de overeenkomst zou geschorst worden in geval van buitengewone terugroeping van den bediende. Het aanvullend verslag van de Commissie van de Kamer der Volksvertegenwoordigers (zittingsjaar 1920-1921, *Stuk n° 403*) geeft als verklaring dat, onder de uitdrukking « terugroeping », insgelijks verstaan worden de terugroeping of de terugroepingen, en de Commissie van den Senaat (zittingsjaar 1921-1922, *Stuk n° 23*) verklaart nader dat zij eenparig bedoelt de terugroepingen « *de mobilisaties, de oorlogsgeschiedenissen, alle gebeurtenissen waarbij de bediende van zijn bediening niet mag beroofd worden* ». Het is in dezen geest dat op aanvraag van zekere leden der Commissie, de aanvang van het artikel luidt, dat geen wijziging wordt gebracht aan artikel 7 van de wet van 7 Augustus 1922.

Men heeft de vraag gesteld wat er gebeuren zou met de contracten met bepaalden termijn.

Alinea 2 van het artikel geeft de oplossing.

Het contract met bepaalden termijn tijdens welken een leiding of toezicht moeten waargenomen of zekere werken uitgevoerd; de contracten voor seizoenarbeid; de contracten die een bepaalde onderneming beoogen zullen eindigen op het tijdstip dat van den beginne af was voorzien, voor zooveel de militair vóór het verstrijken van den termijn terugkomt. Geen verlenging zal dus plaats grijpen.

Art. 2.

Artikel 11 van de wet van 7 Augustus 1922 bevestigde reeds het wettelijk karakter van de bediendensovereenkomsten ter bijstand of vervanging; dit begrip wordt door artikel 2 van onderhavig ontwerp tot het gansch domein van het contract van huur van arbeid uitgebreid. De werkgever zal dus een vervanger mogen in dienst nemen, wiens dienst van rechtswege en zonder opzegging een einde zal nemen, op voorwaarde het bewijs te leveren dat partijen uitdrukkelijk overeengekomen zijn dat het slechts een vervangingstermijn gold.

II.

**Bref commentaire des articles
dans le texte proposé par la Commission.****Article premier.**

Cet article s'applique à tous ceux qui sont engagés dans un « contrat de louage de travail », le sens de cette expression étant parfaitement défini dans le projet gouvernemental.

Le projet vise donc: le contrat de louage de services, le contrat de travail, le contrat d'emploi, le contrat d'engagement maritime, etc.

En ce qui concerne le contrat d'emploi, la disposition de l'article premier est, à vrai dire, superflue, car le Législateur, par la loi du 7 août 1922, dans les articles 7 et 29, a entendu suspendre l'exécution de la convention en cas de rappel même extraordinaire de l'employé. Le rapport complémentaire de la Commission de la Chambre des Représentants (session 1920-1921, *Document n° 403*) renseigne à cet égard que dans le libellé de cet article, l'appel sous-entend également le ou les rappels et le rapport de la Commission du Sénat (session 1921-1922, *Document n° 23*) précise qu'à l'unanimité elle entend viser les rappels, « *les mobilisations, les cas de guerre, toutes éventualités dans lesquelles l'employé ne peut être privé de sa place* ». C'est dans cet esprit, qu'à la demande de certains membres de votre Commission, le texte de l'article porte au début les mots « sans préjudice à l'article 7 de la loi du 7 août 1922 ».

La question s'est posée de savoir quel sort serait réservé aux contrats de louage de travail conclus pour un terme déterminé.

L'alinéa 2 de l'article solutionne la question.

Les contrats à durée déterminée, au cours de laquelle doivent s'accomplir une mission de direction, un emploi de surveillance, ou encore des travaux spécialisés; les contrats ayant pour objet une entreprise déterminée; les contrats à caractère saisonnier se termineront à l'époque primitivement envisagée pour autant que le militaire revienne avant l'expiration du terme. Il n'y aura donc pas prolongation.

Art. 2.

L'article 11 de la loi du 7 août 1922 consacrait déjà le caractère légal des conventions de remplacement ou de suppléance d'employé; cette notion est étendue par l'article 2 du présent projet à toute la matière du contrat de louage de travail. L'employeur pourra donc engager un remplaçant dont les services cesseront de plein droit et sans préavis à condition que la preuve soit rapportée que les parties ont expressément stipulé qu'il ne s'agissait que d'un terme de remplacement.

Art. 3.

Dit artikel is het voornaamste van het ontwerp : door het invoeren van de *wettelijke schorsing*, vestigt het ten voordeele van de teruggeroepen een voorrecht dat zeer de perken van het huidig recht overschrijdt; de draagwijdte van dit voorrecht is volstrekt algemeen en strekt zich uit tot alle burgerlijke-, handels-, fiskale- en bestuurlijke zaken.

Deze bepaling is vanzelfsprekend van openbare orde : slechts de teruggeroepene mag aan de hem verleende waarborgen verzaken.

Het door de Commissie aangenomen stelsel vereenvoudigt dit van de Regeering.

De tekst van de Regeering neemt aan dat een geding wordt aangevangen : hij schorst het onderzoek en het vonnis, maar laat de strafzaak onaan-geroerd.

Uw Commissie is van oordeel dat de bescherming die de wet op het oog heeft, in een zekere mate moet worden uitgebreid tot de strafmisdrijven, voor zover het misdrijven geldt die vóór de teruggroeping werden gepleegd.

Met de Regeering is zij van meening dat elk geding moet kunnen worden aangevangen : de overige particulieren, de Openbare Besturen en het Openbaar Ministerie genieten van geen beschermende maatregelen wat hun belangen ten opzichte van de teruggeroepen betreft; uw Commissie acht het echter overbodig, zelfs gevaarlijk, het onderzoek en de berechting van alle zaken eenvoudig als niet bestaande te beschouwen.

In feite zullen, natuurlijk, in de meeste gevallen, de rechtszaken die tegen de teruggeroepen werden aangevangen, verdaagd of voorloopig worden uitgesteld, tenzij zij moeten worden voortgezet in een algemeen belang, zooals voorzekere verrichtingen van strafrechtelijk onderzoek of dat zij zonder nadeel kunnen worden voortgezet. Maar dan zal de uiterste voorzichtigheid geboden zijn, wegens de gevolgen van de wettelijke schorsing, een maatregel dien wij vlug onder het oog nemen.

De echte waarborg ten gunste van de teruggeroepen zal te vinden zijn in de schorsing van alle hun toegestane termijnen en van alle rechtsmiddelen tot tenuitvoerlegging.

Zoo zullen, in het belang van den teruggeroepene, al de termijnen, in onze wetten op de desbetreffende materie voorzien, worden verlengd met den werkelijken duur van zijn teruggroeping : termijnen van beroep, van verzet, van voorziening in verbreking, van uitsluiting, van bezwaarindiening, van verjaring, van uitsstel, van beslag, om te verschijnen, van inschrijving, van neerlegging en alle andere om het even welke.

Geen verval zal, in een der betrokken gevallen, tegen hem geldig kunnen worden ingebracht, zolang de wettelijke termijn, verhoogd met den vollen duur van zijn werkelijke teruggroeping, niet is verstreken. Ziedaar het beginsel.

Art. 3.

Cet article est le plus important du projet : par l'introduction de la *suspension légale* il crée un privilège, exorbitant de droit, en faveur des rappelés; sa portée est absolument générale et s'étend à toute la matière civile, pénale, commerciale, fiscale et administrative.

Cette disposition, il va sans dire, est d'ordre public : seul le rappelé peut renoncer aux garanties qui lui sont accordées.

Le système adopté par la Commission simplifie celui que préconise le Gouvernement.

Le texte gouvernemental admet qu'une instance soit entamée : il suspend l'instruction et le jugement mais ne touche pas à la matière pénale.

Votre Commission estime qu'il faut étendre aux infractions pénales, pour autant qu'il s'agisse d'infractions commises avant le rappel, une certaine protection que le texte tend à organiser.

Elle croit, avec le Gouvernement, que toute instance doit pouvoir être entamée : les autres particuliers, les administrations publiques et le Ministère public ne bénéficiant pas de mesures protectrices de leurs intérêts à l'égard des rappelés, mais votre Commission estime qu'il est inutile, voire dangereux, de frapper de nullité radicale l'instruction ou le jugement de toutes affaires.

En fait, évidemment, dans la plupart des cas, les affaires entamées contre les rappelés seront remises ou provisoirement ajournées, à moins qu'elles ne doivent continuer dans un intérêt général, comme, par exemple, certains devoirs d'instruction pénale, ou qu'elles puissent être poursuivies sans dommage. Et encore, la plus extrême prudence s'imposera-t-elle en raison des conséquences de la suspension légale, mesure que nous analysons rapidement.

La vraie garantie en faveur des rappelés se trouvera dans la suspension de tous délais leur impartis et de toutes voies d'exécution.

Ainsi le rappelé verra tous les délais prévus dans notre législation sur les matières envisagées, prolongées de la durée effective de son rappel : délai d'appel, d'opposition, de pourvoi en cassation, de forclusion, de réclamation, de prescription, de surséance, de saisie, de comparution, d'inscription, de dépôt et tous autres quelconques.

Aucune déchéance, dans une des matières visées, ne sera valablement acquise contre lui aussi longtemps que ne sera pas expiré le terme légal augmenté de la pleine durée de son rappel effectif. Tel est le principe.

Bijgevolg, zal de teruggeroepene het recht hebben — zelfs na het verstrijken van zijn termijn — gebruik te maken van al de middelen van verhaal die te zijner beschikking zijn, onder de eenige voorwaarde, dat hij zelf zich nog in den verlengden termijn bevindt.

De schorsing begint te loopen den dag zelf dat de militair *werkelijk* wederopgeroepen is : zij eindigt den dag dat hij terug naar zijn haardstede wordt gestuurd.

Het ligt voor de hand dat de wettelijke schorsing alleen voor den teruggeroepene geldt : zij komt in beginsel niet ten goede aan zijn vennoot, aan zijn solidairen medeschuldenaar, aan zijn schuldeischer; evenmin aan den medelader, noch aan den medeplichtige.

De wettelijke schorsing kan en zal kiesche kwesties van toepassing medebrengen, die men vooraf onmogelijk onder het oog kan nemen : het ware, overigens, een vergeefsche poging ze alle te voorzien en al de mogelijke gevolgen van de schorsing nauwkeurig te bepalen op al de gebieden van het recht en van de rechtspleging. Noodgedwongen, moeten wij dan ook verwijzen naar de regels van het gemeen recht en van de rechtspraak.

Toch is het noodig, zelfs in een haastig opgesteld verslag, de eene of andere onderstelling te onderzoeken, ten einde de inzichten van de Commissie nader aan te duiden.

Zoo zijn wij van meening dat de gerechts- of bestuursmagistraat ambtshalve de schorsing van de rechtspleging zal moeten gelasten, wanneer zich een kwestie van termijn voordoet, welke rechtstreeks de belangen raakt van een teruggeroepene wiens militaire toestand hem wordt ter kennis gebracht : hij zal, natuurlijk, zijn toevlucht nemen tot het verdagen van de zaak, indien dit geen bezwaren oplevert; zoniet, zal hij een beslissing van uitsel treffen.

Het moet, natuurlijk, in alle gevallen gaan over een *wettelijke* termijn die aan den teruggeroepene werd *toegestaan* : deze zou zich, bij voorbeeld, niet er over kunnen beklagen dat een verdachte, tijdens zijn afwezigheid, werd gevonnist, zoodat het hem onmogelijk was zich persoonlijk burgerlijke partij te stellen.

*
**

Benevens de wettelijke schorsing van de termijnen verleent de tekst een anderen uiterst doetreffenden waarborg : deze van de schorsing van alle rechtsmiddelen tot tenuitvoerlegging, en in strafzaken de schorsing van de tenuitvoerlegging van elke straf van geldboete of subsidiaire gevangenzitting.

Indien deze waarborg van openbare orde niet in acht wordt genomen, zal de teruggeroepene de vernietiging mogen aanvragen van elken maatregel die op zijn goederen werd toegepast, tijdens den duur van zijn terugroeping.

Le rappelé aura donc le droit d'user — même après expiration de leur terme — de toutes les voies de recours qui lui étaient ouvertes, sous la seule condition qu'il soit encore lui-même dans le délai prolongé.

La suspension commence le jour même où le militaire est *effectivement* rappelé : elle prend fin le jour où il est renvoyé dans son foyer.

Il va de soi que le bénéfice de la suspension légale est personnel au rappelé : en principe il ne profite pas à son associé, à son co-débiteur solidaire, à son créancier; il ne profite pas davantage au co-auteur, ni au complice.

La suspension légale peut soulever et soulèvera des questions délicates d'application qu'il est impossible d'examiner d'avance : il serait d'ailleurs aussi vain de tâcher de les prévoir toutes que de vouloir déterminer exactement tous les effets possibles de la suspension dans tous les domaines du droit et de la procédure. Force nous est de renvoyer aux règles du droit commun et à la jurisprudence.

Il importe toutefois que, même dans un rapport hâtivement rédigé, l'un ou l'autre hypothèse soit examinée afin de préciser les intentions de la Commission.

Ainsi estimons-nous que le Magistrat judiciaire ou administratif devra décréter d'office la suspension de la procédure lorsque surgit une question de délai touchant directement aux intérêts d'un rappelé dont la situation militaire est portée à sa connaissance : il usera évidemment du procédé de la remise de l'affaire si celle-ci n'offre pas d'inconvénients, sinon il rendra une décision de surséance.

Il faut, évidemment, qu'il s'agisse en tous cas d'un délai *légal imparti* au rappelé : celui-ci ne pourrait pas se plaindre, par exemple, de ce qu'un prévenu a été jugé en son absence, l'empêchant ainsi de se constituer, en personne, partie civile.

*
**

A côté de la suspension des délais, le texte accorde une autre garantie extrêmement efficace : celle de la suspension de toutes voies d'exécution et en matière pénale la suspension de l'exécution de toute peine d'amende ou d'emprisonnement subsidiaire lorsqu'il s'agit d'infractions commises antérieurement au rappel.

La méconnaissance de cette garantie d'ordre public permettra au rappelé de demander, notamment, l'annulation de toute mesure exécutée sur ses biens pendant la durée de son rappel.

De Rechter zal elken maatregel van tenuitvoerlegging moeten weigeren, die hem wordt gevraagd.

De ministerieele ambtenaren die een tenuitvoerlegging moeten gelasten of deze zouden verrichten, kunnen worden veroordeeld tot schadevergoeding, alsmede de personen uit wier naam een tenuitvoerlegging mocht worden vervolgd, indien zij op de hoogte waren van den toestand van den teruggeroepene.

Het is overbodig deze vraagstukken omstandig te onderzoeken : zij behooren tot het gemeen recht.

Art. 4.

De bij dit artikel voorziene beschermingsmaatregel, lokte geen bijzonder commentaar uit.

Art. 5.

Het ontwerp stelt de terugroeping van den echtgenoot gelijk met het geval dat hij afwezig is of in de onmogelijkheid zijn wil te kennen te geven; de rechter zal aan de echtgenootte machtiging mogen verleenen om, voor de behoeften van het huishouden, de door derden verschuldigde bedragen in ontvangst te nemen.

Art. 6.

Indien het ontwerp voorgoed door de Kamer wordt aangenomen en afgekondigd, dan treedt de wet in werking den dag waarop zij wordt bekendgemaakt. Zij zal geen terugwerkende kracht hebben, zooals voorgesteld in den tekst van de Regeering, daar die terugwerking aanleiding zou kunnen geven tot moeilijkheden en trouwens in strijd is met den geest onzer wetgeving.

Aan den anderen kant, hoeft het geen betoog, dat zij van toepassing zal zijn op alwie, naar luid van de artikelen 1 en 3 van het ontwerp, een bijzondere wederoproeping vervult, op het oogenblik harer toepassing, doch zij zal zich slechts uitstrekken tot de toestanden die van dien dag af ontstaan.

Uw Commissie, na het hoofdzakelijke van het regeeringsontwerp en de suggesties van den heer Minister van Justitie met haar eigen opvattingen te hebben samengebracht, heeft gemeend nuttig werk te verrichten, door U een heromgewerkten, beknopten en door haar doeltreffend geachten tekst voor te leggen; zij stelt U voor, hem ten spoedigste goed te keuren.

De tekst der artikelen van het ontwerp werd in de Commissie goedgekeurd met algemeene stemmen.

Het verslag werd ook met algemeene stemmen goedgekeurd.

De Verslaggever,
A.-E. DE SCHRYVER.

De Voorzitter,
Leo MUNDELEER.

Le Magistrat devra refuser toute autorisation d'exécution qui lui serait demandée.

Les officiers ministériels qui diligenteraient une exécution ou procéderaient à celle-ci, pourront être condamnés à des dommages et intérêts en même temps que les personnes au nom desquelles une exécution serait poursuivie, s'ils étaient au courant de la situation du rappelé.

Il est superflu d'examiner ces questions en détail : elles ressortissent au droit commun.

Art. 4.

La mesure de protection inscrite dans cet article n'a donné lieu à aucun commentaire spécial.

Art. 5.

Le projet assimile le rappel de l'époux au cas où il est absent ou dans l'impossibilité de manifester sa volonté; le juge pourra autoriser l'épouse à percevoir, pour les besoins du ménage, les sommes dues par des tiers.

Art. 6.

Si le projet est définitivement adopté par les Chambres et promulgué, la loi sera d'application dès le jour de sa publication. Elle ne rétroagira pas, comme le proposait le texte gouvernemental, cette rétroactivité pouvant avoir des conséquences fâcheuses et étant contraire à l'esprit de notre législation.

D'autre part, il va de soi qu'elle s'appliquera à tous ceux qui sont, au vœu des articles 1 et 3 du projet, en rappel spécial au moment de son application, mais ne s'étendra qu'aux situations créées à partir de ce jour-là.

Votre Commission, combinant l'essentiel du projet gouvernemental et des suggestions de M. le Ministre de la Justice avec ses vues propres, a cru faire œuvre utile en vous présentant un texte remanié, sommaire et qu'elle croit efficace : elle vous en propose l'adoption d'urgence.

Le texte des articles du projet a recueilli l'unanimité à la Commission.

Le rapport a été adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,
A.-E. DE SCHRYVER.

Le Président,
Leo MUNDELEER

TEKST DOOR DE COMMISSIE VAN JUSTITIE
VOORGESTELD.

ONTWERP VAN WET

tot vrijwaring van de rechten der in bijzondere omstandigheden weder onder de wapens geroepen burgers.

Eerste artikel.

De *werkelijke* wederoproeping onder de wapens in de *bijzondere omstandigheden* voorzien bij artikel 53 van de wet op de milite, schorst slechts het contract van huur van arbeid tijdens de aanwezigheid onder de wapens van den door dat contract gebonden burger, behoudens de toepassing van artikel 7 van de wet van 7 Augustus 1922.

*
**

Het contract van huur van arbeid met bepaalden duur of voor een bepaalde onderneming wordt uitgevoerd voor zoover dat, en in de mate waarin de terugkeer van den wederopgeroepene plaats heeft vooraleer de bij het contract voorziene termijn afge-loopen is.

*
**

Van die bepalingen kan bij een bijzondere overeenkomst niet worden afgeweken.

Art. 2.

Wanneer, bij een contract van huur van arbeid uitdrukkelijk is bepaald dat een persoon ter vervanging van een aldus wederopgeroepen burger in dienst is genomen, neemt dat contract — behoudens anders-luidende bepaling — van rechtswege een eind op den dag waarop de bij artikel 1 voorziene schorsing ophoudt.

Art. 3.

Ten behoeve van den aldus wederopgeroepen burger worden geschorst, met ingang van den dag der wederoproeping tot en met den dag waarop hij afzwaait :

1° Alle in burgerlijke, commerciële, fiskale en administratieve zaken hem toegestane termijnen en tegen hem gerichte rechtsmiddelen tot tenuitvoerlegging;

2° In strafzaken alle hem toegestane termijnen en de tenuitvoerlegging van elke geldboete of subsidiaire gevangenisstraf, in zake vóór de wederoproeping gepleegde misdrijven.

*
**

De wederopgeroepen burger kan afzien van het voordeel der bij de vorige alinea's voorziene schorsing.

TEXTE
PROPOSÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE.

PROJET DE LOI

tendant à sauvegarder les droits des citoyens rappelés sous les armes dans des circonstances spéciales.

Article premier.

Sans préjudice à l'application de l'article 7 de la loi du 7 août 1922, le rappel *effectif* sous les armes dans les *circonstances spéciales* prévues à l'article 53 de la loi sur la milice, ne fait que suspendre le contrat de louage de travail pendant la durée de la présence sous les armes du citoyen engagé dans les liens de ce contrat.

*
**

Le contrat de louage de travail à durée déterminée ou pour une entreprise déterminée est exécuté pour autant que et dans la mesure où le retour a lieu avant l'expiration du terme prévu par le contrat.

*
**

On ne peut déroger par des conventions aux dispositions qui précèdent.

Art. 2.

Lorsqu'un contrat de louage de travail stipule expressément qu'une personne est engagée en remplacement d'un citoyen rappelé, ce contrat, sauf stipulation contraire, prend fin de plein droit le jour où cesse la suspension prévue à l'article premier.

Art. 3.

Sont suspendus, en faveur du citoyen ainsi rappelé, depuis le jour du rappel jusqu'au jour du renvoi dans son foyer inclusivement :

1° En matière civile, commerciale, fiscale et administrative tous délais lui impartis et toutes voies d'exécution dirigées contre lui;

2° En matière pénale, tous délais lui impartis et l'exécution de toute peine d'amende ou d'emprisonnement subsidiaire, relatifs à des infractions commises avant le rappel.

*
**

Le citoyen rappelé peut renoncer au bénéfice de la suspension accordée par les alinéas précédents.

Art. 4.

De aan de aldus wederopgeroepen burgers betekende protesten worden niet ingeschreven op de tabel die bij artikel 443 van boek III, titel I, van het Wetboek van Koophandel is voorzien. De Koning treft de maatregelen welke noodig zijn voor de uitvoering van deze bepaling.

Art. 5.

De Vrederechter verleent, indien daartoe termen zijn, aan de echtgenoot van den aldus wederopgeroepen burger de bij artikel 214 i van het Burgerlijk Wetboek voorziene machtiging.

Art. 6.

Deze wet treedt in werking den dag waarop zij in het *Belgisch Staatsblad* is bekend gemaakt.

Art. 4.

Les protêts notifiés aux citoyens ainsi rappelés ne sont pas portés au tableau prévu à l'article 443 du livre III, titre I du Code de commerce. Le Roi prend les mesures nécessaires pour assurer l'exécution de cette disposition.

Art. 5.

Le Juge de Paix accorde s'il échet, à l'épouse du citoyen ainsi rappelé, l'autorisation prévue à l'article 214 i du Code civil.

Art. 6.

La présente loi est obligatoire dès le jour de sa publication au *Moniteur*.